

КОНСПЕКТ

по дисциплината “**Езикова култура**”

специалности:

“**Стопанско управление**” и “**Публична администрация**”

учебна 2009/2010 г.

1. Увод в книжовния български език. Форми на съществуване на езика. Съвременен български книжовен език Периодизация на българския език. Употреби на езика при общуването. Териториални диалекти. Социолекти.

Регистър. Стил. Функции на езика.

2. Езикова компетентност и езикова употреба. Езикова култура, езикова компетентност и езикова изява. Езикова норма. Равнища на владеене на езика.

Фонетични и ортографски кодификации. Граматичност. Части на речта, парадигми и граматически категории. Правила за създаване на граматически правилни структури. Правопис и пунктуация.

3. Книжовно произношение и писмо. Правописни принципи. Правопис и правоговор на някои думи и форми в съвременния български книжовен език. Изговор и правопис на гласните и на съгласните звукове. Редукция. Ятов

преглас. Меки съгласни. Уподобяване. Разподобяване и обеззвучаване на съгласни звукове. Вмятане и изпускане на съгласни. Двойни съгласни. Ударение. Акцентни грешки. Членуване на имената. Слято и полуслято писане

на сложни думи. Употреба на главни букви. Съгласуване. Колебания в рода

на някои съществителни имена. Проблеми, свързани с числото на съществителното име. Употреба на предлози и на местоимения. Пунктуация на простото и на сложното изречение.

4. Лексикалната система на българския език Лексема. Речников състав на езика. Активен и пасивен речник Лексикално значение. Видове лексикални значения. Семантични полета. Семантични отношения. Синонимия. Омонимия. Паронимия. Антонимия. Калкиране. Експресивна лексика. Архаизми, неологизми и okazjiонализми. Евфемизми. Терминология. Лексиката откъм сфера на употреба. Чуждо и свое в лексикалната система. Пренос на значенията и метафора. Семантични роли. Лексикална норма Лексикална некомпетентност. Лексикални грешки. Видове.

5. Текст. Писмен и устен текст. Видове писмени текстове. Дискурс и дискурсивни стратегии. Признаци на текста. Подходи към текста.

6. Стил на езика. Функционални стилове на съвременния български език.

Разговорен стил. Художествен стил. Научен стил. Публицистичен стил. Официално-делови стил.

7. Деловият език и стил. Функционално-стилистични особености на деловия език. Лексикална и граматична характеристика. Видове делови текстове. Делова кореспонденция. Административна, търговска, съдебна, дипломатическа и др. Видове кореспонденция. Деловият етикет. Етикетни формули в официална кореспонденция.

8. Научният стил и научното писане. Специфика на научния текст. Типология на научните текстове. Основни изисквания за съставяне и създаване на студентски научен текст. Структура на текста. Езикът на науката.

9. Основни стилистични изисквания към научния текст. Точност. Яснота. Стегнатост. Богатство. Благозвучие. Правилност. Чистота. Стилистични грешки - плеоназъм, тавтология, амфиболия, езикови шаблони и др. Редактиране на научен текст. Видове редакции.

10. Как да пишем? Академични жанрове. Реферат, анотация, резюме, научно есе, курсова работа, дипломна работа. Техники на композиране. Жанрови правила. Оформяне на дотекстови източници за извличане на информация.

11. Графично оформяне на научен текст. Заглавие, абзаци, глави. Начини за цитиране на използвана литература. Библиография.

ЛИТЕРАТУРА

- Бояджиев, Т., Куцаров, И. Съвременен български език, С., 1998
Виденов, М. Езиковата култура на българина, С., 1995.
Виденов, М. Увод в социолингвистиката, С., 2000.
Виденов, М. Езикът и общественото мнение, С., 1999.
Георгиев, Б. Практикум по езикова култура, С., 1998.
Георгиев, Б., Руневска, А. Практикум по езикова култура, НБУ, ЦДО – Радиоуниверситет, 1996.
Грамматика на българския книжовен език, т. I – Фонетика, т. II – Морфология, т. III – Синтаксис, С., 1975 и пр.
Грамматика на грешките, С., 1982.
Еко, У, Как се пише дипломна работа, С., 1999.
Кондукторова, А. Езикова култура, Варна, 1989
Кондукторова, А., Делова кореспонденция, Варна, 2000.
Кондукторова, А. Деловият език, С., 2001.
Ницолова, Р. Българска пунктуация, С., 1988.
Пашов, П, Практическа българска граматика, С. 1989
Ставрева, Л., А. Кондукторова, Реторика, Варна, 1990
Янакиев, М. Как да редактираме свой или несвой текст?, С., 1994

Речници и справочници

Анкова, К. Нов фразеологичен речник на българския език, Унив. изд. "Св.Климент Охридски", 1993.

Български тълковен речник, БАН, 1994.

Димитрова, М., А.Спасова, Синонимен речник на съвременния български книжовен език, БАН, 1980.

Нанов, Л. Български синонимен речник, С., 1987.

Ничева, К С. Спасова, Фразеологичен речник на българския език, БАН, 1974-75, т.І и ІІ.

Нов правописен речник на българския език, БАН, изд. "Хейзъл", 2002.

Пачев, А. Малка енциклопедия по социолингвистика. Плевен, 1993.

Пернишка, Е, Д. Благоева, С. Колковска, Речник на новите думи и значения в българския език, изд. "Наука и изкуство", 2001.

Речник на българския език, ИБЕ при БАН, под ред. на К. Чолакова, от 1977 г.-

8 тома.

Речник на чуждите думи в българския език, С., НИ, 1999.

Станева, Хр. Речник по българска стилистика, изд. "Хермес", 2002.

2009/ 2010

Разработил,

Доц. д-р А. Кондукторова